

Nordberg menighets plan for diakoni 2021 - 2024

Revidert 2021 Vedtatt av Nordberg menighetsråd oktober 2021

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	2
2. Diakoniens teologiske grunnlag	3
3. Diakonale arbeidsformer, roller og metoder.....	4
4. FNs bærekraftsmål.....	6
5. Nordberg menighet i Nordre Aker bydel.....	8
6. Diakonalt arbeid i Nordberg menighet.....	9
7. Diakonal handlingsplan for Nordberg menighet.....	11
7.1. Nestekjærighet.....	11
7.2. Inkluderende fellesskap.....	13
7.3. Kamp for rettferdighet.....	15
7.4. Vern om skaperverket.....	16

1.0 Innledning

Visjonen for Den norske kirkes diakonale tjeneste:

«Guds kjærlighet til alle mennesker og alt det skapte, virkeliggjort gjennom liv og tjeneste».

Kirkerådet vedtok høsten 2020 en ny revidert plan for diakoni som skal implementeres i menighetene. Planen bygger på diakoniplanen fra 2007, men er mer samfunnsrettet og mindre «kirkelig» enn den gamle. Slik får diakonien større handlingsrom. Til grunn for dette ligger blant annet Grunnlovsendringen fra 2012 som opphevet Statskirken og endringen i kirkeloven fra 2017, og nå fra 1.1.2021 ny lov om Tros- og livssynssamfunn som betyr at kirken ikke lenger er del av den offentlige forvaltning. Uttrykket som nå brukes i mange sammenhenger er at Den norske kirke er en frittstående institusjon og aktør i sivilsamfunnet.

Diakonien tilknytning til FNs bærekraftsmål er sterkere vektlagt enn tidligere, og den grønne diakonien og kampen for skaperverket er dermed styrket i forhold til planen fra 2007. Vi har derfor lagt inn et eget kapittel om dette i planen. Lokalt må vi derfor også finne arbeidsmetoder og prosjekter som støtter disse intensjonene.

Den ansatte diakonen er i den nye planen i større grad en administrator og medvandrer enn en leder. Det er vektlagt at menneskene diakonen er i kontakt med er «likestilte» parter. «Empowerment» er et viktig stikkord. Frivilligheten har dermed fått en styrket posisjon.

Den norske kirkes Plan for diakoni har fortsatt følgende definisjon av diakoni som gir retning for arbeidet som skal drives:

«Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet.»

Nordberg menighets diakoniplan tar utgangspunkt i denne definisjonen. I den detaljerte handlingsplanen blir dette hoved-overskriftene for de forskjellige delene av det diakonale arbeidet.

I dette notatet foreligger en revidert lokal plan for det diakonale arbeidet i Nordberg menighet for perioden 2021-2024 med utgangspunkt i både planen fra Kirkerådet og menighetens diakoniplan for perioden 2016 - 2020.

2.0 Diakoniens teologiske grunnlag

Diakoniens teologiske forankring er den kristne troen på Den treenige Gud. Gud skapte og skaper, frelser og fornyer mennesket og hele skaperverket. Mennesket er skapt i Guds bilde til å være medmenneske. Alle mennesker er overgitt til hverandre, og er avhengige av hverandre og av jorden. Ingen lever av seg selv eller for seg selv. I kraft av skapelsen er alle menneskers oppdrag å forvalte skaperverket og leve i nestekjærlighet med hverandre.

Kirken er gitt et særskilt oppdrag å tjene mennesker og hele skaperverket. Bekjennelsen til Den treenige Gud og troen på at Gud ble menneske i Jesus Kristus er fundamentet for kirkens diakoni. Fordi Gud i Jesus ble menneske, levde et liv som viste menneskene hvem Gud er og overvant døden og dødskreftene, frigjøres vi til et nytt liv i nestekjærlighetens tjeneste. Jesus levde og virket i folks hverdag. Der helbredet han syke, stod opp for mennesker i utsatte livssituasjoner, refset de som misbrakte makt og viste omsorg (Matteus 4,23).

Den hellige ånd skaper og styrker troen og myndiggjør mennesker til innsats. Den hellige ånd gir kirken og enkeltmennesker kraft og mot til å handle på Guds kall til tjeneste i verden. Dåpen gir del i Kristus, og den dømte blir del av den verdensvide kirke og det kristne fellesskapet. I nattverden fornyes dåpens fellesskap med Kristus, mennesker gis tilgivelse, fornyelse og håp for fremtiden og sendes ut i hverdagen til tjeneste for skaperverket og alle mennesker. Denne sendelsen gjør kirken til en tjenende eller diakonal kirke, og er en dimensjon ved Den norske kirkes selvforståelse. Oppdraget må gjennomsyre hele kirkens liv og tjeneste, og komme til uttrykk i holdning og handling, ord og bønn.

Diakonien har dermed sitt utspring i gudstjenesten. Forkynnelsen driver oss til handling; vise nestekjærlighet, skape inkluderende fellesskap, verne om skaperverket og kjempe for rettferdighet.

Å gjøre troen virksom i handling, betyr å spørre på ny og på ny: Hvem er min neste? (Lukas 10,25-37) Det er å stille seg til disposisjon, både som fellesskap og enkeltperson, og spørre: «Hva vil du jeg skal gjøre for deg?» (Lukas 18,41). Det er å dele fellesskap og ressurser med marginaliserte, syke, sultne, tørste og isolerte (Matteus 25,35ff). Oppdraget til å gjøre det gode er nedlagt i alle mennesker (Romerne 2,14). Kristus kaller til felles tjeneste med alle mennesker, til det beste for mennesker og jorden.

Nestekjærlighet leves i møte med andre mennesker. Det er perioder i livet hvor man har evne og mulighet til å gi, andre ganger trenger man selv å få. En del av diakonien er å bære byrdene for hverandre. Livsbetingelsene er ulike. Noen har det vanskeligere enn andre, og mulighetene for endring er forskjellige. All diakonal omsorg bygger på gjensidighet, likeverd og respekt for den andre.

Inkluderende fellesskap er et viktig uttrykk for kirkens medmenneskelige omsorg. Kirken er en kropp med mange ulike lemmer (1. Korinterbrev 12). I dette fellesskapet møtes et stort mangfold av mennesker. I et inkluderende fellesskap skal den enkelte både se og bli sett. Der gis gjensidig trøst og hjelp, der frigjøres nye krefter og nytt håp.

Gud vil at mennesket skal ta vare på jorda. Menneskelig aktivitet og ressursbruk truer nå planter og dyr, livet i havet og mennesket selv. Når det står i 1. Mosebok: «fyll jorden og legg den under dere», betyr det at mennesket skal bruke jordens ressurser, men ikke drive overforbruk. Kirken forstår mennesket som avhengig av alle dets relasjoner; til Gud, til medmennesket, til seg selv og til resten av skaperverket. Engasjement for klima og miljø er en følge av en slik forståelse. Innsikt i samiske tradisjoner kan være en hjelp til å forstå dette.

Kampen for rettferdighet innebærer et aktivt engasjement for medmennesker. Det er derfor nødvendig å ha klart for seg årsakene til nød og lidelse. En del av diakoniens oppdrag er å bidra til å endre samfunnsmessige strukturer som fratår mennesker livsmuligheter. Å vise solidaritet er å ta opp kampen for rettferdighet og fred.

3.0 Diakonale arbeidsformer, roller og metoder

Kirken er en del av samfunnet lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Det er nødvendig å ha klart for seg diakoniens egenart, muligheter og begrensninger. Innsatsen kan være rettet mot omsorg og fellesskap eller forandring og problemløsning. Et overordnet perspektiv er at kirkens diakoni står sammen med alle mennesker av god vilje i arbeidet for en bedre verden.

3.1 Diakoni i hverdagen

Generelt gir diakonien seg utslag i en allmenn diakoni som kommer til uttrykk i mange situasjoner i hverdags og menighetslivet. Gjennom livet vil alle komme i situasjoner hvor de trenger andre. Den enkelte og fellesskapet utfordres til handling når medmennesker møter små og store kriser.

3.2 Diakoni i menigheten

Menigheten har særlige muligheter i lokalmiljøet ved de bånd som er knyttet mellom kirke og folk. Kirken er på en særlig måte kalt til å møte menneskers åndelige behov. Gjennom kirkelige handlinger kommer kirkens ansatte i nærkontakt med flertallet i befolkningen. Diakoni er en dimensjon i alt som skjer i en menighet. Samtidig organiseres diakoni i egne tiltak og aktiviteter. Gjennom dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd kommer kirken i berøring med livssituasjoner som utfordrer til diakonalt nærvær og engasjement. Det skjer også i gudstjenesten, i kulturelle aktiviteter, trosopplæring og barne- og ungdomsarbeidet. Menighetens diakonale tiltak kan rette seg både mot kirkemedlemmer og mot lokalbefolkningen generelt. De kan være støttende til eller utfylle offentlige tjenester.

3.3 Samarbeid med ulike aktører

Kirken samarbeider med andre aktører på ulike måter. Den enkleste formen er å utveksle informasjon og å rådføre seg med hverandre. Videre kan man samordne tiltak, bygge nettverk eller drive tiltak sammen. Begrepet «samskaping» brukes om en arbeidsform basert på likeverdig samarbeid mellom offentlig sektor, fagmiljøer, frivillig sektor og innbyggere. For den lokale kirke kan samskaping som arbeidsform være et supplement til eksisterende samarbeid med kommunen, og på denne måten aktualisere samarbeidsforholdet til kommunen. Fellesrådet kan ved sitt samarbeidsforhold til kommunen bidra til at kirke og kommune møtes på arenaer der samskaping og sosial innovasjon kan utvikles.

3.4 Diakoni og frivillighet

Den nye diakoniplanen fra Kirkerådet har et eget kapittel om frivillighet. «En bevisst tenkning omkring arbeidet med frivillighet, samt hensiktsmessige rammer og god frivillighetsledelse, er avgjørende for å ivareta frivillige, utløse engasjement og skape stabilitet og kvalitet i arbeidet.»¹ Diakoniplanen peker på at

¹ Plan for diakoni, revidert utgave 2020 side 16

frivillige i større grad skal gjøre det de brenner for i menigheten, mer det enn at man ser på hvilke oppgaver som skal løses. Diakonen skal i større grad enn før være leder for de frivillige og tilrettelegge for at ressurser og egenskaper kan komme til sin rett. Diakonen må tenke sikkerhet og gode rammer rundt frivilligheten samt hele tiden motivere til å bidra. «I praksis betyr det at aktivitetsmangfoldet i en menighet springer ut fra de mennesker og ressurser som finnes i fellesskapet i stedet for et sett av oppgaver som skal løses.»²

3.5 Påvirkningsarbeid

Med bakgrunn i den innsikt og den erfaring som møtet med ulike menneskers livssituasjon gir, har kirken et ansvar for å være pådriver overfor myndigheter og beslutningstakere. I situasjoner hvor menneskeverdet står på spill eller når personer eller grupper har behov for å formidle sine erfaringer, kan kirken være pådriver gjennom involvering, dialog og ytringer i det offentlige rom.

3.6 Spesialisert og internasjonal diakoni

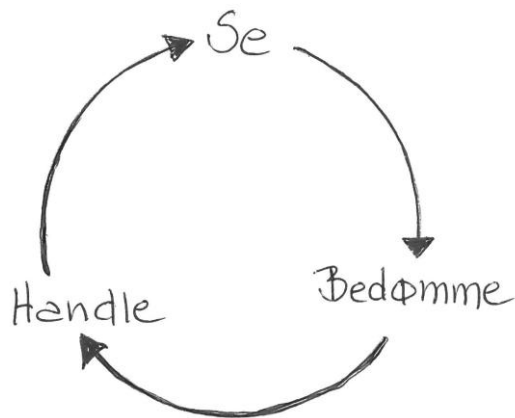
Den spesialiserte diakonien finner sted i de mange diakoniinstitusjoner og diakoniorganisasjoner som nasjonalt og internasjonalt driver sin virksomhet på vegne av kirken. De er gjerne organisert utenom kirken som organisasjon, og handler ofte på oppdrag fra det offentlige. Oppdragene løses noen ganger i nært samarbeid med menigheter. Mange av de diakonale utfordringene er internasjonale. Kirkens Nødhjelp ivaretar humanitære katastrofer, langsiktig forbedring av levekår og solidaritetsarbeid på oppdrag fra Den norske kirke. Gjennom bl.a. Fasteaksjonen deltar menighetene i dette arbeidet. Både på lokalt menighetsnivå og på nasjonalt plan støtter kirken også misjonsorganisasjoner og andre diakonale organisasjoners bistand- og solidaritetsarbeid. Kirkens arbeid med menneskerettigheter, klima og bærekraftsmålene skjer i samarbeid med globale økumeniske organisasjoner og partnere og er en del av den internasjonale diakonien.

3.7 Metoder

Metode er en planmessig fremgangsmåte for å løse en utfordring. I utformingen av en plan er prosessen like viktig som sluttproduktet. Det finnes mange gode metoder i både norsk og internasjonal kontekst, og i arbeidet med lokal plan står man fritt i valg av fremgangsmåte. Med inspirasjon fra blant annet Kirkenes Verdensråd og Det lutherske Verdensforbund, er flere diakonale metoder blitt tilgjengelige for norske menigheter.

² Ibid, side 19

Her presenteres én av dem:

Se-bedømme-handle er en tre trinns diakonal arbeidsmetode med røtter i Latin-Amerika. I metoden er det sentralt å fremme medvirkning, myndiggjøring og mulighet for konkret handling. Målet er å bygge et samfunn som er rettferdig og godt for alle. Man utfordres til å være bevisst på rådende maktforhold, til å utfordre strukturer som fremmer urett og til å gi rom for de stemmene som vanligvis ikke blir hørt. Mennesker som er personlig berørt av utfordringene, er sentrale aktører i prosessen med å definere problemer og løsningsstrategier.

Å se betyr å gjøre en grundig analyse av den nåværende situasjonen ved hjelp av samfunnsvitenskapelig metode og andre disipliner. Det å få frem ulike erfaringer og perspektiver er viktig. Hvordan oppfattes situasjonen for mennesker i utsatte livssituasjoner? Hvilke erfaringer har man fra egen diakonal praksis og fra andre som engasjerer seg for endring og utvikling?

Å bedømme sammen innebærer i denne metoden å vurdere det man kom frem til i forrige trinn ut fra et teologisk perspektiv. Hvordan utfordrer menneskers eller skaperverkets utsatthet oss i lys av Bibelens budskap? På hvilken måte utfordres kirken til handling? Dette arbeidet kan hjelpe kirken til å bruke sin profetiske stemme og påpeke urett.

Å handle gjøres ved å benytte innsikten fra den foregående kartleggingen og bedømmingen til å utforme konkrete tiltak og aktiviteter. De kan være rettet mot hele lokalsamfunn, grupper eller enkeltmennesker. Medvirkning i planlegging så vel som i handling er en viktig verdi i arbeidet. Metoden er sirkulær. Det betyr at handlingene gir grunnlag for igjen å se, bedømme og handle, revidere måten man handler på og ta vare på det som er godt.

4.0 FNs Bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Målene ble laget på en demokratisk måte gjennom innspill fra land over hele verden og nesten ti millioner mennesker fikk sagt sin mening gjennom en spørreundersøkelse. Tusenårsmålene (2000-2015) førte til stor framgang på områder som utdanning og helse, men har også blitt kritisert for kun å adressere symptomer på fattigdom. Bærekraftsmålene skal gjøre noe med årsakene til fattigdom, ulikhet og klimaendringer. Et av hovedprinsippene i bærekraftsmålene er at ingen skal utelates (Leaving no one behind). De mest sårbare menneskene må derfor prioriteres. Eksempel på ekskluderte grupper er mennesker med nedsatt funksjonsevne, flyktninger, etniske og religiøse minoriteter, jenter og urfolk.

FNs bærekraftsmål gjelder alle land i hele verden, både rike og fattige. Målene har stor innvirkning på norsk politikk - både i kommuner og lokalsamfunn og nasjonalt. Norge leder FNs pådrivergruppe for bærekraftsmålene. Selv om mange av målene allerede er oppfylt her hjemme, gjenstår mye arbeid også her. Et eksempel er mål 12 som handler om ansvarlig forbruk og produksjon, der vi må jobbe for å redusere matsvinn. For å stoppe klimaendringene på mål 13, må Norge redusere utslippene sine. Våren 2020 ble det klart at regjeringen skal lage en nasjonal handlingsplan for målene. Dette er viktig fordi de 17 bærekraftsmålene henger tett sammen. Det er også nødvendig med en god plan for hvordan vi kan oppnå målene på tvers av politiske skillelinjer og i samarbeid med organisasjoner og kommuner. Det er knapt 10 år igjen til målene skal være nådd, dermed må alle land i verden og alle menneskene i hvert enkelt land jobbe sammen.³

Bærekraftsmålene (FN) som er aktuelle for vår menighet er 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12 og 16.

³ Denne teksten er hentet fra: <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>

5.0 Nordberg menighet i Nordre Aker bydel

Bydel Nordre Aker strekker seg fra Trondheimsveien i øst til Sognsvannsbekken i vest, og fra Nydalen i sør til Solemskogen i nord, og favner blant annet områdene Nydalen, Grefsen, Kjelsås, Sogn, Tåsen og Ullevål hageby. Bydel Nordre Aker har omtrent 51 000 innbyggere. Av disse er 5 283 innvandrere⁴. Nordberg sokn har 17 188 av bydelens innbyggere, om lag 34 prosent. 9 158 av disse er medlem av Den norske kirke⁵.

Det forventes en befolkningsvekst på cirka 8 000 personer i bydelen fram mot 2030. Den største veksten kommer i aldersgruppen 25-67 år. Aldersgruppen null til fem år har hatt en svak nedgang siste årene, men forventes å øke noe fram mot 2030. Ungdomsbefolkningen forventes å være ganske stabil med unntak av den eldste gruppen på 16-18 år som øker jevnt gjennom perioden. Disse befolkningsendringene medfører begrenset økt behov for barnehageplasser, tjenester fra helsestasjon, skolehelsetjeneste, barnevern og ungdomstiltak. Den eldste befolkningsgruppen har den sterkeste veksten frem mot 2030 og aldersgruppen 80+ forventes å øke med 54 prosent⁶ (i denne aldersgruppen).

I det følgende kapittelet vil vi gi en kort beskrivelse av Nordberg sokn sett i lys av og sammen med bydelen Nordre Aker hvor menigheten ligger.

5.1. Beskrivelse av Nordberg sokn

Nordberg og Maridalen menigheter har felles kontorer på Nordberg. I Nordberg menighet er det ansatt sokneprest og kapellan i fulle stillinger. I tillegg har soknepresten i Maridalen en viss stillingsprosent i Nordberg menighet. Nordberg har også halvannen diakoni-stillinger med fokus på seniordiakoni. Menighetene deler en 100 prosent trosopplærer-stilling. Nordberg har organist i 60 prosent stilling. I tillegg har menigheten daglig leder i 100 prosent stilling og menighetssekretær i 40 prosent stilling. I tillegg er det ansatt ledere for Bago, Tweesters og konfirmantarbeid i små stillinger.

I menighetens område ligger tre store barneskoler, Kringsjå, Korsvoll og Tåsen, og en ungdomsskole, Nordberg. Nordre Aker skole i Sognsvannsveien og Elverhøy skole, ved siden av Kringsjå skole, er spesialskoler. Det er også Blindern videregående som ligger i Sognsveien.

Noen institusjoner sokner til menigheten; Nordberghjemmet i Carl Kjelsens vei er eneste sykehjem. To boliger for mennesker med fysiske og psykiske utviklingshemninger i Nordre Aker bydel ligger i menigheten – i Gunnar Johnsen vei og i Carl Kjelsens vei. I tillegg har vi et dagsenter for psykisk utviklingshemmede i krysset mellom Langmyrveien og Peder Ankers vei. I Långåsveien og i Folke Bernadottesvei finner vi to barnehjem.

Norges Idrettshøgskole og to store studentbyer, Kringsjå og Sogn, sokner også til menigheten. Demografien viser at svært mange i menigheten bor i rekkehus og eneboliger. Vi har noen høyblokker, men flest lavblokker i området som sokner til Nordberg menighet. I løpet av de par siste årene er et industriområde på Frysja omregulert til boligområde. Et område på 89 000 kvadratmeter bygges ut og skal inneholde nesten 900 nye boligheter. Dette vil gi menigheten en tilvekst på mellom 6 og 8 000 mennesker.⁷

⁴ Innvandrere er definert som personer med bakgrunn fra land utenom vestlige land iht. SSB's definisjon.

⁵ NSD Kirke database, tall fra 2018.

⁶ Strategisk plan Bydel Nordre Aker 2021-2024

⁷ <https://nab.no/nyheter/klart-for-de-forste-900-frysja-boligene/19.14401>

Statistikk viser at 53 prosent av husstandene på Nordberg er enslige uten barn. Det er grunn til å tro at studenter utgjør en stor andel av denne gruppen. 28 prosent av studentene i Oslo og Akershus oppgir at de ofte føler seg ensomme.⁸ Det er all grunn til å tro at dette også kan gjelde studentene i vårt sokn, men vi har ikke noen spesifikk strategi for å forebygge ensomhet blant studenter.

Tallene fra bydelen nevnt i kapittelet over som forteller om befolkningsvekst i aldersgruppen 80+ på over 50 prosent, viser at seniorarbeid må være et viktig satsingsområde i Nordberg menighet i kommende periode.

Bydel Nordre Aker har i sin strategiske plan for folkehelsearbeid⁹ noen konkrete prosjekter og innsatser som det er naturlig at også menighetens diakonale strekker seg mot og der det er naturlig inngår samarbeid:

- Barnehjernernevet som har som mål å forebygge, oppdage og hjelpe barn som opplever omsorgssvikt, vold og overgrep.
- Prosjekt BTI – Bedre tverrfaglig innsats for barn og unge
- SaLTo-arbeidet – Sammen lager vi et trygt Oslo – samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak i Oslo
- Prosjekt alders- og demensvennlig by tilrettelegger miljø og tilbud til den eldre delen av befolkningen
- Varmere nabolag, et prosjekt som bidrar til å styrke naboskap ved å koble mennesker og frivillige tettere sammen.

6.0 Diakonalt arbeid i Nordberg menighet

6.1. Nordberg menighets diakonale bidrag inn mot barn og ungdom

Gjennom menighetens arbeid er vi i kontakt med mange barn og ungdommer. Ifølge trosopplæringsplanen skal alle trosopplæringstiltak være mobbefrie. Alle som bidrar i arbeid for barn og unge i menigheten skal levere politiattest. Vi legger stor vekt på at alle voksne som deltar i kirkens aktiviteter for barn og unge, er tilstede og oppmerksomme, slik at vi kan følger godt med på dynamikken i gruppa og fange opp de som faller utenfor. Prester og trosopplæringsleder er også tilgjengelige for samtaler med ungdommer som har opplevd tap eller står i andre særlig vanskelige situasjoner. Undervisning om sorg og sorgreaksjoner er også en del av konfirmasjonsundervisningen for elever på 9. trinn. Menigheten har også en representant i SaLTo – bydelens nettverksforum for ungdom. I dag er det kapellanen som møter i SaLTo.

6.2. Nordberg menighets diakonale bidrag mot voksne

Vi fokuserer på å skape gode fellesskap, og gjennom dette bidra til å forebygge ensomhet. Dette gjelder for alle aldersgrupper. Gjennom våre møtepunkter kommer vi i kontakt med mange mennesker som er ensomme, syke og sørgende. Mange av disse har glede av et fellesskap hvor de blir sett og får et nettverk. Vi vil framheve gudstjenesten og kirkekaffen hver søndag og den ukentlige tirsdagslunsjen som slike viktige møtepunkt.

⁸ Undersøkelse gjort av Universitas og Norsk Studentorganisasjon: <https://www.nrk.no/ostlandssendingen/hver-fjerde-student-er-ensom-1.11367963>

⁹ Bydel Nordre Aker: Strategisk plan for folkehelsearbeid 2018-2022

Kommentert [LD1]:

Kommentert [LD2R1]:

Kommentert [LD3R1]:

Hjemmetjenesten har ikke tallfestet hvor mange som er ensomme og ønsker besøk, men de oppgir at det er store behov og at menigheten ønskes som besøksvenner.¹⁰ I kommende periode ønsker vi å styrke Nordberg menighets besøkstjeneste rettet mot eldre hjemmeboende.

Noen av fellesskapene våre retter seg mot spesifikke målgrupper, som Lørdagskafeen for mennesker med fysisk og psykisk utviklingshemming og Åpen Tirsdagslunsj i kirkestua for seniorer og andre som er hjemme på dagtid.

Flere voksne i Vestre Aker prosti har glede av å delta i menighetenes sorggrupper eller ha regelmessige sjelesorgsamtaler med diakoner eller prester i prostiet. Kirkens bidrag til å trøste mennesker i sorg er viktig i forbindelse med dødsfall og gravferd.

Hver høst tilbyr vi også gjennom et samarbeid med diakonene i prostiet et PREP-kurs for par som ønsker å styrke samlivet sitt/ forebygge samlivsbrudd.

Både prester og diakoner er engasjert på Nordberghjemmet. I tillegg til gudstjenester annenhver uke, har vi prosjektet Unge møter eldre hvor både skoleelever og voksne frivillige er med og besøker og har aktiviteter sammen med beboerne. Vi går også på besøk til beboere som ønsker samtaler eller sognebud.

Nordberghjemmet har også sin egen selvstendige støttegruppe med eget styre: Nordberghjemmets venner som ble startet i 1975 og har flere hundre medlemmer. Av dem er det en aktiv arbeidsgruppe på cirka 20 spreke seniorer som bidrar til trivsel, hygge og glede for beboerne. De bidrar blant annet med å trille beboere til kapellet når prester /diakon kommer for å ha gudstjeneste i kapellet på Nordberghjemmet.

Sogn frivilligsentral ble startet av Nordberg menighet i samarbeid med Nordre Aker bydel i 1993. Dette er møtested for alle i nærmiljøet på Nordberg og Kringsjå. Sentralen serverer lunsj til en billig penge flere ganger i uka og har mange faste gjester. Frivilligsentralen er et viktig diakonalt tilbud i Nordberg menighet. Samarbeidet bør derfor styrkes og diakon for seniorer går inn i styret for sentralen fra 2021. Styret har også med en frivillig representant fra menigheten.

6.3 NYE Fokusområder Nordberg menighet

Nordberg sokn har i denne perioden en ansatt diakon i full stilling og en diakon i halv stilling. Dette er prosjektstillinger som er finansiert av Stiftelsen Nordberg seniordiakoni, og det ligger klare føringer til grunn for stillingenes innhold: Diakonene skal jobbe med tiltak rettet mot menighetens seniorer, aldersgruppen 65+. Seniordiakoni er dermed det store fokusområdet i menigheten, og det er en utfordring at det ikke er ansatt diakon som leder øvrig diakonalt arbeid rettet mot andre aldersgrupper. Menighetsrådet og staben for øvrig har ansvar for å ivareta diakonalt arbeid for hele menigheten og også for vårt lidende skaperverk.

¹⁰ Kilde: Espen Gøranson, seksjonssjef Nordre Aker hjemmetjeneste

Vi siterer fra Kirkerådets nye diakoniplan fra 2020: «Menighetsrådet har ansvar for at diakonien innarbeides og utvikles i soknet. (Kirkeloven § 9). I menigheter med eget diakoniutvalg, har dette en viktig rolle. Utvalget oppnevnes av menighetsrådet. Menighetsrådet har et særlig ansvar for frivillighet og samspill med lokale lag og foreninger.»¹¹

Vi vil derfor komme med noen utfordringer til nye satsningsområder for menigheten utover seniordiakonien som vi ser som aktuelle utfordringer i tiden som kommer:

- Tiltak rettet mot studenter i Sogn og Kringsjå studentbyer. Etablere treffsted.
- Tiltak rettet mot det nye boligområdet på Frysja med 900 boliger og flere tusen nye mennesker.
- Tiltak rettet mot menighetens boliger for mennesker med fysisk og psykisk utviklingshemming
- Tiltak rettet mot familier
- Fellesskap for voksne; husfellesskap o.l.

7.0. Diakonal handlingsplan Nordberg menighet

I det følgende presenteres de diakonale tiltakene som menighetsrådet ønsker å satse på i løpet av perioden 2021 - 2024. Tiltakene evalueres årlig av diakoniutvalget og status for tiltakene presenteres for menighetsrådet. I løpet av fireårsperioden skal det tas en vurdering av hvorvidt vår diakonale profil er i tråd med alderssammensetningen og de sosiale behovene som finnes i soknet vårt.

7.1. Nestekjærighet

Nordberg menighet ønsker å ha et omsorgsarbeid rettet mot våre lokale utfordringer, og vi vil inspirere til et liv i nestekjærighet. Jesus sier at vi skal elske vår neste som oss selv. Gjennom ha omsorg for hverandre ønsker vi også å formidle Guds kjærighet til de vi møter.

Tiltak	Målsetning	Innhold	Tid for gjennomføring	Ansvarlig
Unge møter eldre	Å skape en arena for kontakt på tvers av generasjoner, bidra til økt trivsel på sykehjem og legge til rette for at ungdom lar seg engasjere	Ungdommer i alderen 14-16 år møtes på Nordberghjemmet annenhver uke for å gjøre aktiviteter sammen med beboerne. Aktivitetene vi har er å gå tur, ballongtrim, bake, synge og spille musikk, manikyr, høytlesning, spille spill m.m.	Annenhver torsdag fra august - juni	Diakon, kultur- og aktivitetsleder Nordberghjemmet, frivillige

¹¹ Plan for Diakoni, revidert utgave 2020, side 18 i kapittel «Ansvar og ledelse»

FN 3, 4 og 10	av andre menneskers behov i lokalmiljøet.			
Forbønnstjeneste FN 3	At menighetens arbeid, ansatte og frivillige, samt menighetens bønneemner løftes opp i bønn gjennom hele året.	Bønnestund i kirken hver lørdag. Det bes for innkomne bønnelapper og søndag morgen særskilt for gudstjenesten. Egen forbønnstjeneste for konfirquantene	Fast bønnesamling i kirka hver lørdag. Forbedere for konfirquantene ber hjemme gjennom hele konfirmantåret.	Diakon/kapellan/ frivillige
Gudstjenester Nordberghjemmet FN 3	Å gi beboerne på Nordberghjemmet som ikke er i stand til å komme til kirken, et fullverdig gudstjenestetilbud.	Gudstjenester med liturgi. Nattverd cirka annenhver gang. Organist og ofte en forsanger /solist deltar.	Annenhver onsdag hele året (bortsett fra sommerferie)	Prester/diakon i samarbeid med organist og Nordberghjemmets venner
Sjelesorgsamtaler FN 3	Å vise omsorg og gi veiledning til mennesker i vanskelige livssituasjoner	De som tar kontakt, bestemmer selv hva de ønsker å snakke om. Det kan være temaer knyttet til livet generelt eller mer spesifikt om tro.	Kontinuerlig	Prester og diakoner
Oppfølging av sørgende/sorggruppe FN 3	Gi trøst og omsorg til mennesker i sorg	Prestene har sørgesamtaler med alle pårørende knyttet til begravelser/ bisettelser. Diakon ringer til alle pårørende som har mistet ektefelle/samboer. Diakonene arrangerer sorggruppe for sistnevnte gruppe i prostiet i samarbeid med to frivillige gruppeledere – og inviterer også enker /enkemenn til åpen tirsdagslunsj.	Kontinuerlig	Prester, diakoner og frivillig
Besøktjeneste FN 3	Bidra til at mennesker som bor alene og kommer seg lite ut kan få en fast kontakt som kommer på besøk.	Samarbeid med student-diakon og studenter på VID og med hjemmetjenesten tilhørende Nordre Aker bydel og hjemmetjenesten som går ut fra Nordberghjemmet; Diakonhjemmet Omsorg.	Kontinuerlig	Diakoner /frivillige
Kirkeskyss	Bidra til at alle som ønsker det kan få delta i menighetens gudstjenester.	Menigheten har kirkeskyss hver søndag. Diakon samler opp de aktuelle og gir informasjon om hvem, hvor og når til de frivillige sjåførene som så følger opp, henter og bringer.	Kontinuerlig	Diakon/frivillige

Arrangere PREP-kurs FN 5 og 10	Bidra til glede og bedre kommunikasjon i samlivet. Forebygge samlivsbrudd.	Diakonene i prostiet bytter på å arrangere PREP-kurset. Kurset arrangeres en helg i oktober. Kursleder er sertifisert ved Modum bad. Det serveres lunsj. Det etterstrebtes å kunne tilby barnepass under kurset, særlig i de menighetene som har egen barnehage. Kurset får økonomisk støtte fra BUFdir.	Oktober	Diakonene i Vestre Aker prosti
Jubilanter	Se den enkelte. Gjøre stas på eldre som bor hjemme.	Gå med en blomst og et kort hjem til jubilarer: 90, 95 og 100 år	Kontinuerlig	Diakoner og diakoniutvalget
Bokprosjekt FN 4 og 10	Bidra til kontakt mellom generasjoner. Løfte fram eldres livshistorier slik at de opplever seg sett, og på en måte som ungdom kan lære av.	Samarbeid mellom kirken, Nordberg skole 9.trinn i faget Innsats for andre, Sogn frivilligsentral og Nordberghjemmet. Skrive bøker om seniorers liv som de så får utdelt på en boklansering.	Høst/vår	Diakon og lærere. Leder Sogn frivilligsentral og aktivitetsleder Nordberghjemmet.

7.2. Inkluderende fellesskap

Nordberg menighet ønsker å ha fellesskap som er åpne og inkluderende, og vi vil delta i å styrke fellesskap og nettverk generelt i lokalsamfunnet. Bibelen beskriver kirken som en kropp med mange lemmer, der alle er like viktige for den totale funksjonen. (1.Kor, 12)

Diakonien skal legge til rette for fellesskap der alle kan møtes uavhengig av bakgrunn, kjønn, alder, funksjonsevner, etnisk bakgrunn osv. I et inkluderende fellesskap skal alle oppleve å bli sett samtidig som man også har ansvar for å se de andre.

Tiltak	Mål	Innhold	Tid for gjennomføring	Ansvarlig
Gudstjenesten	Å inkludere diakonien i gudstjenesten.	Diakonene deltar på en gudstjeneste hver i måneden	Hver søndag	Sokneprest
Diakonens dag	Å gi gudstjenesten et spesielt diakonalt fokus	Invitere sårbare grupper spesielt: Beboere på Nordberghjemmet, Sing Along mm. Fokus på forbønn. Diakonen preker.	En søndag hvert år	Sokneprest, diakoner, diakoniutvalg
Allehelgen, minne-gudstjeneste	Å møte og følge opp etterlatte som har mistet noen det siste året.	Alle i menigheten som har mistet noen i løpet av det siste året blir spesielt invitert. Navn på alle som har gått bort det siste året blir lest høyt. Invitasjon til sorggruppe.	Allehelgenssøndag, kveld	Prester og diakoner
Kirkekaffen	Å være et inkluderende samlingspunkt for alle	Vi serverer kaffe, te og kaker eller kjeks i kirkestua etter gudstjenesten.	Hver søndag	Menighetsrådet

	som er til stede på gudstjenesten.			
Babysang	Å være et formiddagsfellesskap for spedbarnsforeldre.	Foreldre og babyer synger og danser sammen under ledelse av sangpedagog. Sangstunden etterfølges av lunsj. En mandag i måneden er babysangen på Nordberghjemmet, hvor beboerne får være med og synge og spille på instrumenter.	Hver mandag	Trosopplæringsleder Og sangpedagog
Tirsdagslunsj FN 3	Å forebygge ensomhet, skape fellesskap. Ha et positivt samlingssted for pensjonister og andre hjemneværende.	Lunsj i kirkestua fra klokka 11.30 – 13.00 cirka tre tirsdager hver måned. Frivillige forbereder måltidet. Program hver gang som veksler mellom musikalske og lyriske innslag og foredrag over aktuelle tema. – En tirsdag i måneden er det Sogn seniorakademi som arrangerer.	Tirsdager bortsett fra sommerferien,	Diakoner/ frivillige
Lørdagskafé FN 10	Å skape et positivt samlingssted hvor mennesker med spesielle behov føler seg velkomne og har det hyggelig.	På kafeen selger vi bl.a. vafler, pølser, te/kaffe og mineralvann. Programmet varierer med sang, musikk, film og bingo. Andakt og mer program på festene, som tryllekunstner og innleide musikere.	En lørdag i måneden	Diakonene i Nordberg og Grefsen, samt frivillige i begge menigheter
Seniorturer /Menighetsturer FN 3	En utvidelse av tirsdagslunsjens fellesskap. Å bli bedre kjent og ha tid sammen. Skape opplevelse og variasjon i hverdagen. Forebygge ensomhet. Turene kan også være en kontakflate mot nye seniorer.	Bussturer til områder rundt Oslo. Tilrettelegge for at folk som er dårlige til beins kan bli med. Turer med opplevelse, friluft, foredrag, fellesskap og måltider.	To til tre (dags)turer i sommerhalvåret.	Diakoner og frivillige
Mannsgruppe FN 3	Å forebygge og forhindre ensomhet. Gi et godt tilbud til menn (pensjonister) som sitter for mye alene hjemme.	Vi har allerede «Vaktmestergruppa» som møtes hver tirsdag og bidrar med forefallende arbeid ute og inne. De drikker kaffe og prater sammen hver gang – og deltar ofte også på Tirsdagslunsj. Forslag til ny aktivitet: Turgåing, reparasjon av sykler etc.	Våren 2022 – kontinuerlig	Diakon - frivillige

Kvinner ved brønnen FN 3	Å skape et fellesskap av og for kvinner hvor man kan dele tro og liv.	Kveldsgudstjeneste med nattverd og bønnevandring. Deretter samling i kirkestua med enkel bevertning hvor kvinner deler fra sitt liv og sin tro.	To til tre ganger i semesteret	Frivillige
Litteraturtimer for seniorer FN 3	I tillegg til at dette kan forebygge ensomhet er målet å bidra til mental aktivitet hos eldre.	Samlinger i kirkestua med undervisning/foredrag over bøker og ulike tema. Samtale. Lokale krefter bidrar. Kaffe og kjeks, frukt.	En mandag hver måned gjennom skoleåret.	Diakon og frivillige
Sogn frivilligsentral FN 3	Å skape et viktig møtested for alle på Kringsjø og Nordberg. Å bidra til å knytte sentralen til menigheten.	Matservering tre dager i uka. Tilbyr hjemkjøring av mat, handlehjelp, sjåførtjeneste, kurs og mye annet. Får årlig støtte fra Nordberg menighet.	Kontinuerlig	Leder Sogn frivilligsentral. Frivillige. Diakon sitter i styret for sentralen
Medarbeiderskap og frivillighet FN 3	Å gjøre det meningsfylt og givende å være frivillig i Nordberg menighet.	Det skal lages en strategi for hvordan rekruttere og ivareta frivillige i menigheten. Det finnes en «kompetansebank» med oversikt over hvilke ressurser som finnes i menigheten. Det skal gjøres en innsats for å rekruttere flere i alderen 20-40 som frivillige i menigheten. Det skal arrangeres fest for de frivillige hvert år.	Kontinuerlig	Stab og MR

7.3. Kamp for rettferdighet

Nordberg menighet ønsker å være engasjert i rettferdig fordeling av verdens ressurser. Dette innebærer å stille seg ved siden av medmennesket, ikke som passiv tilskuer, men i aktivt engasjement.

Dette er nært knyttet til tanken om nestekjærlighet. Vår neste finnes i hele verden. Kirken skal vise solidaritet og ta opp kampen og arbeide for rettferdighet og fred.

Tiltak	Mål	Innhold	Tid for gjennomføring	Ansvarlig
Kirkens Nødhjelps fasteaksjon	Å samle inn penger til dem som trenger det mest, og å forandre	Menigheten har fokus på internasjonal diakoni og solidaritet i gudstjenestene i fastetiden Menigheten oppfordres til å gi penger i fastebøssene i løpet av fastetiden	Hele fastetiden Fasteaksjon tirsdag før palmesøndag	Stab Samarbeid med Kirkens Nødhjelp og frivillige

Loppemarked FN 11 og 12	Å fremme gjenbruk av ting fremfor kasting Jobbe mot unødvendig forsøpling. Samle inn penger til menighetens arbeid for barn og unge.	Loppemarkedet er menighetens store dugnad med et stort antall frivillige i sving. Det selges møbler, tekstiler, pynt, kjøkkenutstyr, bøker, elektriske hjelpemidler m.m.	Siste helg i august	Frivillige
Julemarked FN 3 og 12	Å fremme gjenbruk ved salg av «juleopper» og julepynt /julegaver laget av gjenbruksmaterialer. Lokal produksjon av julebakst etc.	Julemarkedet er et stort dugnadsprosjekt som gir midler til menighetens arbeid for barn og unge. Frivillige i alle aldre kan bidra. Det skaper fellesskap og forebygger ensomhet i tillegg til at det gir økt bevissthet på gjenbruk og tradisjoner.	Første helgen i advent	Diakon, daglig leder og frivillige
Feiring av Skaperverkets dag FN 11 og 12	Å arrangere gudstjeneste med fokus på miljø, forbruk og rettferd	Vern om skaperverket skal gjennomsyre hele gudstjenesten, både salmer, preken, bønner, m.m. Gudstjenesten holdes i friluft dersom det er praktisk mulig.	Andre søndag i juni	Diakoner/prester/ frivillige
Reparasjon/ omsøm av klær FN 12	Å lære å ta bedre vare på tekstiler og klær. Bidra til å ta bedre vare på ressursene.	Kurs hvor eldre erfare og yngre interesserte kan møtes i kirkestua for å lære av hverandre. Sy og reparere.	Oppstart høsten 2021 (Forprosjekt)	Diakoner i samarbeid med Sogn frivilligsentral, frivillige
Sykkelverksted på Sogn	Å lære og lære bort hvordan ta vare på sykkel. Bygge fellesskap.	Eldre og yngre møtes for å reparere sykler. Et prosjekt som skaper kontakt med flere menn.	Oppstart våren 2022	Samarbeid med Sogn frivilligsentral